

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Факультет Менеджменту, адміністрування та права

Кафедра ЮНЕСКО “Філософія людського спілкування” та
соціально-гуманітарних дисциплін

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКА

НАУКОВОГО ПОШУКУ

Методичні вказівки до самостійного вивчення дисципліни

для студентів третього (доктор філософії PhD) рівня вищої освіти
денної форми навчання, спеціальності
133 Галузеве машинобудування

Харків
2023

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет Менеджменту, адміністрування та права
Кафедра ЮНЕСКО “Філософія людського спілкування”
та соціально-гуманітарних дисциплін

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКА НАУКОВОГО ПОШУКУ

Методичні вказівки до самостійного вивчення дисципліни

Для студентів третього (доктор філософії PhD) рівня вищої освіти
денної форми навчання, спеціальності
133 Галузеве машинобудування

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Науково-
методичної ради факультету
Менеджменту,
адміністрування та права
Протокол № 9
від “25 ” “ 05” 2023р.

Харків
2023

УДК 378.017: 177.9:001.89](072)

А 38

Схвалено
на засіданні кафедри ЮНЕСКО
«Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін
Протокол № 11
від “28” “квітня” 2023 р.

Рецензент: Н. І. Моїсєєва, канд. філос. наук, доц.

А38 Академічна доброчесність та етика наукового пошуку : метод. вказ. для студентів третього (доктор філософії PhD) рівня вищої освіти денної форми навч., спеціальності 133 Галузеве машинобудування / Держ. біотехнолог. ун-т; уклад. Н. М. Ніколаєнко. – Харків, 2023. –20с.

В методичних вказівках наведено стислу характеристику предмету, тематику лекційних, практичних занять за курсом та теми написання рефератів.

Видання призначене студентам третього (доктор філософії PhD) рівня вищої освіти денної форми навчання, спеціальності 133 Галузеве машинобудування

УДК 378.017: 177.9:001.89](072)

Відповідальний за випуск: Н. І. Моїсєєва, док.ekon.наук , професор

Зміст

Вступ	4
Мета навчальної дисципліни	4
Програма навчальної дисципліни	4
Структура навчальної дисципліни	5
Теми практичних занять	5
Вимоги щодо змісту, обсягу, оформлення реферату	14
Теми рефератів	
Список літератури з академічної доброчесності	15

Вступ

Навчальна дисципліна «Академічна доброчесність та етика наукового пошуку» посідає важливе місце в структурно-логічній схемі підготовки фахівців третього рівня (доктор філософії PhD) вищої освіти за спеціальністю 133 «Галузеве машинобудування» і буде корисна майбутнім фахівцям при формуванні у них системи теоретичних знань та прикладних навичок щодо основних аспектів академічної доброчесності та організації наукового пошуку й набуття здобувачем основних компетенцій щодо проведення освітньо-наукової діяльності. Дисципліна охоплює всі тематичні блоки, що необхідні для формування у здобувачів вищої освіти сучасного етичного мислення і системи спеціальних знань про базові поняття щодо фундаментальних основ академічної доброчесності та етики наукового пошуку.

Мета навчальної дисципліни

Мета курсу полягає у вивченні низки ключових теоретичних понять, категорій, тенденцій і сучасних можливостей інформаційного пошуку; розгляд основних джерел отримання галузевої інформації, їх особливостей, дотримання правил академічної доброчесності та формування у здобувачів третього освітньо-наукового рівня комунікаційних навичок.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- основні принципи академічної доброчесності;
- методи, інструменти, технології наукового пошуку, які б забезпечили дотримання принципів академічної доброчесності та наукової етики;
- довідково-пошуковий апарат сучасного науковця (реферативні та науковометричні бази даних);
- основні стратегії етичної поведінки вченого;
- правила написання статей та інших наукових текстів з дотриманням принципів академічної доброчесності.

вміти:

- обґрунтовано застосовувати нормативно-правову базу з академічної доброчесності у боротьбі з її порушеннями;
- збирати, вивчати і аналізувати факти, процеси;
- працювати з фаховими текстами;
- самостійно шукати й опрацьовувати джерела інформації;
- писати наукові тексти;
- робити публічні презентації своїх думок.

Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1

Сучасний стан інформаційного забезпечення галузі. Поняття про бібліографічну інформацію

Лекції

Тема 1. Теоретичні основи інформаційного-документного забезпечення агропромислового комплексу України.

Тема 2. Система державних органів науково-технічної інформації України. Довідково-інформаційне забезпечення фахівців галузі.

Тема 3. Організаційно-правові документи, що регулюють діяльність системи науково-технічної інформації. Наукова література як джерело інформації. Види наукової літератури.

Тема 4. Сучасна система пошуку та оброблення інформації. Основи інформаційного пошуку. Аналітико-синтетична обробка документів.

Змістовний модуль 2

Єдиний інформаційний простір

Тема 5. Електронні бібліотеки та архіви відкритого доступу. Репозитарій ДБТУ, Національний репозитарій академічних текстів NRAT. Відкриті освітні ресурси (OER).

Тема 6. Ресурси Інтернет. Вітчизняні та міжнародні бази даних . Інформаційне забезпечення в науковому дослідженні. Наукові БД Scopus, Web of Science, Springer Link, EBSCO, Wiley

Тема 7. Пошукові системи наукової інформації. Спеціалізовані наукові соціальні мережі. Академічна доброчесність. Сервіси Unicheck, Starike Plagiarism

Структура навчальної дисципліни

Обсяг курсу – 2 кредити (ECTS): 14 годин лекції, 16 годин – практичні

заняття, 60 годин самостійна робота, залік.

Форма навчання	Всього		Розподіл навчання			Семестрова атестація
	Кредитні модулі		лекції	практичні	Індивідуальні (самостійна)	
денна	2	90	14	16	60	залік

Теми практичних занять

Тема 1. Організаційна структура системи інформаційно-документного забезпечення галузі

Мета заняття: розглянути організаційну структуру інформаційно-документного забезпечення галузі

Література

1. Артемчик Г. І., Курило В. М., Кочерган М. П. Методика організації науково-дослідної роботи. – К., 2012. – 242с.
2. Документно-інформаційне забезпечення сучасної професійної комунікації: навч. посібник / А. Є. Прилуцька, О. О. Карпенко, Н. І. Парафійник, О. В. Медведь / за загальн. ред. А. Є. Прилуцької. – Х.: Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2016. – 349с.
3. Давидова І. О. Ринок інформаційних продуктів та послуг [Текст] : навч. посібник / І. О. Давидова ; М-во культури України, М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Харк. держ. акад. культури. – Х. : НТМТ, 2012. – 157 с.
4. Палеха Ю. І. Інформаційна культура особи, суспільства, організації: монографія. – Київ, Видавництво Ліра-К, 2022, 404с.
5. Палеха Ю. І., Палеха О.Ю., Горбань Ю.І. Інформаційна культура: навч. посіб./ за аг. Ред.. проф.. Палехи Ю.І. – Київ, Видавництво Ліра-К, 2022, 400с.
6. Про науково-технічну інформацію: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 33 зі змінами і доповненнями.
7. Про науково та науково-технічну діяльність: Закон України , № 922-VIII від 25.12.2015р. зі змінами
8. Шаравара Т. О. Інформаційний пошук і робота з бібліотечними ресурсами: навч. посіб. / Т. О. Шаравара . – К. : Видавництво Ліра-К, 2016. – 256

Тема 2. Організація інформаційної діяльності державних установ науково-технічної інформації України

Мета заняття: Ознайомити з сайтами аспірантів з сайтами державних і регіональних установ науково-технічної інформації України (НБУ ім. В. Вернадського, УкрІНТЕІ, ДНТБ України, ЦНТА

Література

1. Артемчик Г. І., Курило В. М., Кочерган М. П. Методика організації науково-дослідної роботи. – К., 2012. – 242с.
2. Документно-інформаційне забезпечення сучасної професійної комунікації: навч. посібник / А. Є. Прилуцька, О. О. Карпенко, Н. І. Парафійник, О. В. Медведь / за заг. ред. А. Є. Прилуцької. – Х.: Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2016. – 349с.
3. Давидова І. О. Ринок інформаційних продуктів та послуг [Текст] : навч. посібник / І. О. Давидова ; М-во культури України, М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Харк. держ. акад. культури. – Х. : НТМТ, 2012. – 157 с.
4. Палеха Ю. І. Інформаційна культура особи, суспільства, організації: монографія. – Київ, Видавництво Ліра-К, 2022, 404с.
5. Палеха Ю. І., Палеха О.Ю., Горбань Ю.І. Інформаційна культура: навч. посіб./ за аг. Ред.. проф.. Палехи Ю.І. – Київ, Видавництво Ліра-К, 2022, 400с.
6. Про науково-технічну інформацію: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 33 зі змінами і доповненнями.
7. Закон України «Про науково та науково-технічну діяльність», № 922-VIII від 25.12.2015р. зі змінами
8. Шаравара Т. О. Інформаційний пошук і робота з бібліотечними ресурсами: навч. посіб. / Т. О. Шаравара. – К. : Видавництво Ліра-К, 2016. – 256

Сайти галузевих установ

1. Міністерство аграрної політики та продовольства України. – URL: <https://minagro.gov.ua/> (дата звернення 12.05.2023р.)
2. Національна академія аграрних наук України – URL: <http://naas.gov.ua/> (дата звернення 12.05.2023р.)
3. Відділення аграрної економіки і продовольства НААН України. – URL: <http://naas.gov.ua/ustanovy/viddilennya-agrarnoyi-ekonomiki-i-prodovolstva/> (дата звернення 12.05.2023р.)
4. Відділення землеробства, меліорації та механізації НААН України. – URL: <http://naas.gov.ua/ustanovy/viddilennya-zemlerobstva-melioraciyi-ta-mehanizaciyi/> (дата звернення 12.05.2023р.)
5. Відділення наукового забезпечення інноваційного розвитку НААН України – URL: <http://naas.gov.ua/ustanovy/viddilennya-naukovogo-zabezpechennya-innovacijnogo-rozvitku/> (дата звернення 12.05.2023р.)
6. Відділення рослинництва НААН України. – URL: <http://naas.gov.ua/ustanovy/viddilennya-roslinnictva/> (дата звернення 12.09.2023р.)

Тема 3. Аналітико-синтетична обробка документів.

Мета заняття: Ознайомити аспірантів з правилами бібліографічний опису та сучасними стандартами бібліографічного опису. Навчитися складати бібліографічний опис документу.

Практичні завдання

1. Правильно оформіть опис наступних джерел:
 - Стаття Василенко Андрія «Математичне моделювання у дослідженні надійності складної техніки», надрукована у збірнику наукових праць «Технічний сервіс агропромислового, лісового та транспортного комплексів» у Харкові в 2018р., номер 8, на сторінках 38-43.
 - Навчальний посібник «Агрохімія» за редакцією Онищенко І. Б., виданий у 2018 році у Києві, видавництвом «Академія» на 240 сторінках.
2. За різними критеріями доберіть 50 джерел до теми «Обґрунтування параметрів пристрою для видалення рослинних решток з міжрядь картоплі»

Література

1. Власова Г. В. Аналітико-синтетична переробка інформації [Електронний ресурс] : навч. посібник / Г. В. Власова, В. І. Лутовинова, Л. І. Титова. – Київ : ДАКККіМ, 2006. – 290 с. - Режим доступу: <http://kist.ntu.edu.ua/textDZ/aspI.pdf>
2. ДСТУ 7448-2013. Інформація та документація. Бібліотечно-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять. – На заміну ГОСТ 7.26-80 ; чинний з 2014.07.01. – Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. – 46 с.
3. ДСТУ ГОСТ 7.1 2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : чинний з 2007-07-01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с.
4. ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» .–Київ :ДП «УкрНДНЦ», 2016.– 20 с.
5. ДСТУ 3582:2013 Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень в українській мові. Загальні вимоги та правила.– Київ: Мінекономрозвитку України, 2014.–18с.

Тема 4. Бібліографічний опис електронних документів

Мета заняття: Ознайомити аспірантів з правилами бібліографічний опису та сучасними стандартами бібліографічного опису. Навчитися складати бібліографічний опис електронних документів і Інтернет-ресурсів.

Практичні завдання.

1. Правильно оформіть опис сайту (ДБТУ, НБУ ім. Вернадського, ДНТБ України)
2. Правильно оформіть опис бази даних (Scopus, Web of Science, WoS, Open Ukrainian Citation Index (OUCI), Springer)
3. Правильно оформіть опис електронного видання, або його копії

Література

1. Власова Г. В. Аналітико-синтетична переробка інформації [Електронний ресурс] : навч. посібник / Г. В. Власова, В. І. Лутовинова, Л. І. Титова. – Київ : ДАКККіМ, 2006. – 290 с. - Режим доступу: <http://kist.ntu.edu.ua/textDZ/aspI.pdf>
 2. ДСТУ 7448-2013. Інформація та документація. Бібліотечно-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять. – На заміну ГОСТ 7.26-80 ; чинний з 2014.07.01. – Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. – 46 с.
 3. ДСТУ ГОСТ 7.1 2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : чинний з 2007-07-01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с.
 4. ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» .–Київ :ДП «УкрНДНЦ», 2016.– 20 с.
- ДСТУ 3582:2013 Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень в українській мові. Загальні вимоги та правила.– Київ: Мінекономрозвитку України, 2014.–18с.

Тема 5 Бібліографічний опис неопублікованих документів, технічної документації.

Мета заняття: Навчитися складати бібліографічний опис дисертацій, авторефератів дисертацій, архівних документів, звітів про НДР, патентів, стандартів.

Практичні завдання

1. Скласти опис автореферату Антощенко Р. В. Динаміка та енергоефективність багатоелементних сільськогосподарських агрегатів, 2018, 43 с.
2. Скласти опис дисертації свого наукового керівника.
3. Скласти опис патенту одного з науковців ДБТУ
4. Скласти опис звіту про НДР вашої кафедри
5. Скласти опис архівного документу

Література

1. Власова Г. В. Аналітико-синтетична переробка інформації [Електронний ресурс] : навч. посібник / Г. В. Власова, В. І. Лутовинова, Л. І. Титова. – Київ : ДАКККіМ, 2006. – 290 с. - Режим доступу: <http://kist.ntu.edu.ua/textDZ/aspI.pdf>
2. ДСТУ 7448-2013. Інформація та документація. Бібліотечно-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять. – На заміну ГОСТ 7.26-80 ; чинний з 2014.07.01. – Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. – 46 с.
3. ДСТУ ГОСТ 7.1 2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : чинний з 2007-07-01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с.
4. ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» .–Київ :ДП «УкрНДНЦ», 2016.– 20 с.
5. ДСТУ 3582:2013 Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень в українській мові. Загальні вимоги та правила.– Київ: Мінекономрозвитку України, 2014.–18с

Тема 6. Електронні бібліотеки та архіви відкритого доступу.

Мета заняття: ознайомити аспірантів з колекціями репозитарію ДБТУ(Repository (electronic archive of open access) of the State Biotechnological University) та Національного репозитарію академічних текстів (NRAT Ukraine)

Література

1. Гавриш Н. Галузеві бібліотечно-інформаційні ресурси як комунікаційні засоби [Електронний ресурс] / Н. Гавриш // Вісник Книжкової палати. – 2012. – № 4. – С. 17-22
2. Давидова І. О. Ринок інформаційних продуктів та послуг : навч. посібник / І. О. Давидова. – Харків : НТМТ, 2012. – 157 с.
3. Сайт Наукової бібліотеки ДБТУ.– режим доступу.– <https://library.btu.kharkov.ua/>
4. Сайт НРАТ/ NRAT.– режим доступу.– <https://nrat.ukrintei.ua/>

Тема 7. Вітчизняні та міжнародні наукові бази даних

Мета заняття: ознайомити аспірантів з вітчизняними та міжнародні науковими базами даних, освоїти їх пошукові можливості

Література

1. EBSCO – Режим доступу <http://www.ebsco.com/>
2. DOAJ: Directory of Open Access Journals. – Режим доступу: <http://www.doaj.org/>
3. Scopus :сайт. – Режим доступу:<http://elsevierscience.ru/products/scopus/>
4. Web of Science : сайт. – Режим доступу: <https://clarivate.com/products/web-of-science/>
5. Google Scholar : сайт. – Режим доступу: <https://scholar.google.com.ua/>

Тема 8. Наукова література як джерело інформації. Види наукової продукції.

Мета заняття: освоїти навички роботи з науковою літературою

Практичні завдання

1. Обґрунтуйте головні етапи роботи з науковою літературою, пов'язаною виключно з вашою науковою темою дослідження.
2. Детально опишіть такий вид наукової літератури , як монографія, у чому його сутність та відмінність від інших видів наукової літератури.
3. Висвітліть вимоги до наукової статті.

Література

1. Демківський А. В. Основи методології наукових досліджень: навч. посібник / А. В. Демківський, П. І. Безус. – Київ : Академія муніципального управління, 2012. – 212 с.
2. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник / О. В. Крушельницька. – Київ : Кондор, 2003. – 192 с.
3. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідної діяльності: підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – Київ : Знання-прес, 2002. – 296 с.
4. Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень : навч. посібник / В. Є. Юринець. – Львів : Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2011. – 179 с.

Тема 9 Відкриті освітні ресурси (Open Educational Resources, OER)

Мета заняття: ознайомити аспірантів з Відкритими освітніми ресурсами (Open Educational Resources, OER) – для викладання (*teaching*), навчання (*learning*) та досліджень (*research*).

Практичні завдання

1. Здійсними пошук відкритих освітніх ресурсів (Open Educational Resources, OER) зарубіжних, вітчизняних.
2. На сайті Creative Commons – ознайомитися з ліцензіями " Creative Commons"

Література

1. Колесникова Т. Відкриті освітні ресурси та відкриті підручники в контексті укріплення потенціалу лідерства бібліотек ЗВО в доступності знань // Вісник Книжкової палати України. 2023. № 7. С. 3-15
2. Колесникова Т. О., Щербатюк Т. Г. Відкрита освіта і відкриті освітні ресурси: Підручники. [Video]. 2022. YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=RfeKnPEpбаQ&t=34s> (дата звернення: 01.08.2023).
3. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01.12.2022 р. № 2811-IX. Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text> (дата звернення: 01.08.2023).
4. Сайт Наукової бібліотеки ДБТУ.– режим доступу <https://library.btu.kharkov.ua/>

Тема 10 Наукова наукометрична БД Scopus

Мета заняття: навчитися користуватися інструментами БД Scopus

Практичні завдання

1. Освоїти основні інструменти пошуку в БД Scopus.
2. Здійснити пошук у БД Scopus за темою свого дослідження.
3. Здійснити пошук джерел, що індексуються у SCOPUS

Література

1. Scopus : сайт. – Режим доступу: <http://elsevierscience.ru/products/scopus/>

Тема 11 Наукова наукометрична БД Web of Science

Мета заняття: навчитися користуватися інструментами БД Web of Science

Практичні завдання

1. Освоїти основні інструменти пошуку в БД Web of Science
2. Здійснити реєстрацію Web of Science
3. Здійснити пошук за автором, тематичний пошук
4. Робота з результатами пошуку

Література

1. Web of Science : сайт. – Режим доступу: <https://clarivate.com/products/web-of-science/>

Тема 12 Наукові БД Springer Link, EBSCO, Wiley

Мета заняття: навчитися користуватися інструментами БД Springer Link, EBSCO, Wiley

Практичні завдання

1. Освоїти основні інструменти пошуку в БД Springer Link, EBSCO, Wiley
2. Здійснити пошук у цих БД за темою свого дослідження.

Література

1. EBSCO – Режим доступу <http://www.ebsco.com/>
2. Springer Link – Режим доступу <https://link.springer.com/>
3. Wiley – Режим доступу <https://onlinelibrary.wiley.com/>

Тема 13. Наукові пошукові системи

Мета заняття: ознайомити аспірантів з науковими пошуковими

системами.

Практичні завдання

Здійснити пошук інформаційних джерел за темою свого дослідження за пошуковими системами наукової інформації. [Google Scholar](#) ,BASE, [OAIster](#) , [Scimago Journal & Country Rank - WorldWideScience.org](#) ,[DuckDuckGo](#) , [EconBiz \(Virtual Library for Economics and Business Studies\)](#) , [EULER search engine](#) , [FreeFulliDF](#) , [Metasearch](#) ,[Search Engine](#) ,[RefSeek](#) ,[Science.gov](#) , [ScienceResearch.com](#) , [CrossRef](#) , [Open Ukrainian Citation Index \(OUCI\)](#), [OASIS](#) , [OERSI](#) .

Література

1. Сайт Наукової бібліотеки ДБТУ.– режим доступу <https://library.btu.kharkov.ua/>

Тема 14 Бібліографічні менеджери.

Мета заняття: ознайомити аспірантів з бібліографічними менеджерами Zotero, Mendeley, End Note.

Практичні завдання

Для оформлення бібліографії й додавання посилань існують спеціальні програми – бібліографічні менеджери. Обрати і вивчити програмне забезпечення для запису і використання літературних посилань одного із менеджерів.

Література

1. Сайт журналу Наука та метрика.– режим доступу <https://nim.media/releases>
2. Сайт бібліографічного менеджера Zotero. – режим доступу <https://zotero.ru.uptodown.com/windows>
3. Сайт бібліографічного менеджера Mendeley. – режим доступу <https://www.mendeley.com/>
4. Сайт бібліографічного менеджера End Note. – режим доступу <https://web.endnote.com/login?returnUrl=%2Fgroups%2Fall-references%2Freferences%2Fall>

Тема 15. Міжнародні стилі цитувань

Мета заняття: ознайомити аспірантів міжнародними стилями цитувань

Практичні завдання

1. Скласти список літератури («References») із 5 джерел інформації в стилі APA (American Psychological Association) style
2. Скласти список літератури («References») із 5 джерел інформації в стилі Harvard style

Література

1. Міжнародні стилі цитування та посилання в наукових роботах [Електронний ресурс] : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець ; редколегія: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузева, Я. Є. Сошинська, О. М. Бруй ; Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» ; Українська бібліотечна асоціація. – Електронні текстові дані (1 файл: 278,97 Кбайт). – Київ : УБА, 2016. – 117 с.
2. Онлайн-конвертер з української мови для транслітерації
3. Онлайн-конвертер з російської мови для транслітерації
4. University of Western Australia (AU): <http://guides.is.uwa.edu.au/harvard>
5. Anglia Ruskin University (GB): <http://libweb.anglia.ac.uk/referencing/harvard.htm>

Тема 16 Академічна доброчесність. Сервіси Unicheck, Starike Plagiarism

Мета заняття: ознайомити аспірантів сервісами перевірки на наявність текстових запозичень **Unicheck, Starike Plagiarism** та іншими безоплатними сервісами.

Практичні завдання

Освоїти практичні навички роботи з платформами Unicheck, Starike Plagiarism

Література

1. Закон України про освіту [№ 2145-VIII від 5 верес. 2017 р.] / Верховна Рада України. – Київ : Парламентське вид-во, 2017. – 128 с.
2. Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 р. № 2145-VIII // Голос України. – 2017. – 27 верес. (N 178/179). – С. 10-22 ; Урядовий кур'єр. – 2017. – 4 жовт. (№ 186). – С. 9-19 ; Офіційний вісник України. – 2017. – № 78. – С. 7-84.
3. Про оприлюднення дисертацій та відгуків офіційних опонентів [Електронний ресурс] : наказ МОН України від 22 липня 2015 р. № 885/27330. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0885-15>

4. Вимоги до оформлення дисертації : затверджено наказом МОН України від 12 січня 2017 р. № 40 // Офіційний вісник України. – 2017. – N 20. – С. 136-141.
5. Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти [Електронний ресурс] : лист М-ва освіти і науки України від 24 жовтня 2017 р. № 1/9-565. – Режим доступу : <http://old.mon.gov.ua/files/normative/2017-10-26/8150/565.pdf>
6. сайт Unicheck .– режим доступу <https://unicheck.com/uk-ua>
7. сайт Starike Plagiarism .– режим доступу <https://strikeplagiarism.com/uk/>

Вимоги щодо змісту, обсягу, оформлення реферату

Загальні вимоги:

1. Достатній теоретичний рівень. Необхідно розкрити тему, використовуючи підходи та наукові знання, загальновідомі в науковому дискурсі. Крім того, необхідно у повному обсязі розкрити основні поняття і терміни, що стосуються проблеми реферативної роботи, користуючись понятійно-категоріальним апаратом, складеним у межах курсу «Академічна доброчесність та етика наукового пошуку».

2. Дослідницький характер. Робота повинна містити: достатню кількість джерел (книг, статей та інших розробок) вітчизняних і зарубіжних авторів; систематизацію та аналіз різних думок і підходів, сформовану на цій основі власної точки зору; порівняння теоретичних поглядів різних вчень, розробку висновків, рекомендацій.

3. Грамотність оформлення. Робота не повинна містити граматичних і стилістичних помилок. Студент має дотримуватися правил цитування, оформлення зносок, списку літератури, що забезпечує розвиток культури оформлення наукових знань, необхідних для подальшої наукової і практичної діяльності.

4. Творчість і новаторство. У роботі належним чином має бути викладена власна точка зору студента, його висновки на основі досліджуваних ним концепцій. Студент має показати логіку переходу від концепцій, прийнятих у суспільстві, до власної нової позиції, яка має творчий характер і не є скопійованим матеріалом.

Зміст реферату (список рекомендованих тем рефератів):

Оформлення реферату (обсяг, вимоги щодо кількості одиниць використаної літератури) : Реферат виконують у науковому стилі мовлення в безособовій формі (розглянуто, доведено, наведено, запропоновано і т. д.). Обсяг повинен бути таким, щоб повністю розкрити суть тематики та містити всі необхідні структурні елементи. Рекомендовано не менше 10 та не більше 20 сторінок. Текст реферативної роботи викладається державною мовою на стандартних аркушах формату А-4(210 x 297). Робота друкується шрифтом Times New Roman, 14 кеглем; вирівнювання – “За шириною”; міжрядковий

інтервал “Полуторний” (1,5 Lines); абзацний відступ – п’ять знаків (1,25 см); верхнє і нижнє поле – 2 см., лїве – 3 см, правє – 1 см. Абзацний відступ має бути однаковим у всьому тексті і дорівнювати п’яти знакам (1,25 см). Скорочення слів та словосполучень мають відповідати чинним стандартам з бібліотечної та видавничої справи (наприклад: Міністерство освіти і науки України (далі – МОН).

Розділи та підрозділи мають містити заголовки, які належить точно відтворювати у змісті. Заголовки розділів, як правило, розміщують посередині рядка. Назви розділів друкують великими літерами без розділових знаків у кінці, без підкреслень. Заголовки розділів слід починати з належного відступу.

Структура реферату: титульна сторінка (має містити: назву профільного міністерства, назву вищого навчального закладу, назву кафедри, теми, прізвище, ім’я, по батькові автора, факультет на якому студент навчається, прізвище, ім’я, по батькові викладача); **зміст реферату; вступ** (обґрунтувати актуальність дослідження); **основна частина; висновки і рекомендації; список використаної літератури** (за останніми вимогами ВАК України). Рекомендована кількість джерел: не менше 10 та не більше 20.

Список рекомендованих тем рефератів

1. Організаційна побудова сучасної системи інформаційного забезпечення України
2. Джерела наукової інформації, їх характеристика
3. Електронна бібліотека. Види електронних бібліотек, їх характеристика
4. Цифровий архів відкритого доступу. Відкриті архіви України. НРАТ.
5. Відкриті освітні ресурси
6. Наукові пошукові системи
5. Ресурси Національної бібліотеки України ім. В. Вернадського
6. Форми бібліографічної інформації
7. Бібліографічний опис. Бібліографічний опис електронних документів
8. Сайти провідних бібліотек України.
9. Наукометричні БД Scopus, Web of Science
10. Поняття «академічна доброчесність»
11. Плагіат. Юридична та етична відповідальність за плагіат в Україні
12. Стили цитувань у світовій практиці.
13. Правила оформлення списку використаних джерел в кваліфікаційній роботі.
14. Наукові школи, сформовані у ДБТУ та значення їхніх наукових напрацювань.

Перелік електронних ресурсів

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ДБТУ. URL: <https://library.btu.kharkov.ua/>

Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти <https://nmc-vfpo.com/>

Список літератури з академічної доброчесності

1. Закон України про “Вищу освіту” <http://surl.li/jhpt>
2. Закон України “Про наукову та науково-технічну діяльність”
3. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А.Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. - 169 с
4. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд “Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики”; за заг. ред. Т.В.Фінікова, А.Є.Артюхова. Київ;Таксон, 2016. - 234 с.
5. Академічне письмо та оформлення публікацій [Електронний ресурс] // БібліоСинергія : проект УБА. – Електрон. дані. – Київ, © Бібліосинергія, 2016. – Режим доступу : <http://bibliosynergy.ula.org.ua/index.php/proekt1> (дата звернення: 14.02.2018). – Заголовок з екрана.
6. Аналітична довідка за результатами досліджень практик академічної доброчесності у вищих навчальних закладах України [Електронний ресурс]. – Електрон. дані. – Київ, 2016. – 41 с. – Режим доступу : <http://surl.li/pgsta>– Назва з екрана.
7. Афанасьєва К. Явище академічного плагіату: витоки та шляхи боротьби / К. Афанасьєва // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2012. – № 6. – С. 86-91.
8. Бойко Р. В. Без компіляцій і плагіату! (Про юридичні аспекти попередження незаконних запозичень у дисертаційних дослідженнях) / Р. В. Бойко, М. О. Фролов // Бюлетень Вищої Атестаційної комісії України. – 2008. – № 12. – С. 11-12.
9. Галата С. "Ведмежі послуги": дорого / С. Галата // Освіта України. – 2017. – № 18/19(15 трав.) – С. 10-11.
10. Дикань С. А. Плагіат в освіті: походження, причини та шляхи подолання / С. А. Дикань // Безпека життєдіяльності. – 2007. – № 5. – С. 16-20.
11. Загірняк М. В. Забезпечення конкурентоспроможності наукових досліджень через підвищення рівня наукових видань / М. В. Загірняк, С. А. Сергієнко // Педагогіка і психологія. – 2013. – № 2. – С. 72-78.
12. Загірняк М. Запровадження національного індексу цитування як важливий елемент ранжування вищих навчальних закладів на шляху якості

та їх визнання у світі / М. Загірняк, С. Сергієнко // Педагогіка і психологія. – 2010. – № 2. – С. 120-129.

13. Киричок І. В. Місія вузівської бібліотеки у сприянні академічній доброчесності [Електронний ресурс] / І. В. Киричок, Т. Б. Павленко. – Електрон. дані. – Режим доступу : <http://conf.nlu.edu.ua/bis-2016/paper/viewFile/3913/600>. – Назва з екрана.

14. Навчання студентів академічній доброчесності у бібліотеці ВНЗ [Електронний ресурс] : метод. поради / авт.-уклад.: Л. В. Савенкова, С. О. Чуканова ; ред. колегія: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузева, Я. Є. Сошинська ; Українська бібліотечна асоціація. – Електрон. дані. – Київ : УБА, 2016. – 39 с. – Режим доступу : <http://surl.li/pgstm> – Назва з екрана.

15. Ніколаєнко Н. М. Академічна мотивація академічної доброчесності [Текст] / Н. М. Ніколаєнко // Studia slobozhanica. Вісник виставково-музейного центру : матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. «Слобожанський гуманітарій – 2021», м. Харків, 2 груд. 2021 р. - Харків : ДБТУ, 2021.- с.270-277. <http://surl.li/pgsvr>

16. Ніколаєнко Н. М.. Моніторинг стану академічної доброчесності в університеті [Текст] / Н. М. Ніколаєнко, О. М. Рибальченко // STUDIA SLOBOZHANICA : матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. «Слобожанський гуманітарій – 2023», м. Харків, 6 квіт. 2023 р. - Харків : ДБТУ, 2023. - С. 179-204. <http://surl.li/pgsvg>

17. Плагіат у студентських роботах: методи виявлення та запобігання: метод. посіб. Дніпропетровськ: ДНУ імені Олеся Гончара, 2013. - 44 с.

18. Полоцька О. О. Аналіз стану обізнаності студентів класичного університету з питань академічної та наукової доброчесності / О. О. Полоцька // Проблеми інженерно-педагогічної освіти : зб. наук. пр. / Укр. інж.-пед. акад. – Харків : УІПА, 2016. – Вип. 50-51. – С. 356-362.

19. Порало І. В. Інтелектуальний капітал України в полоні плагіату / І. В. Порало // Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія. – 2009. – № 4. – С. 89-97.

20. Роєнко В. Про авторське право в українських наукових періодичних виданнях / В. Роєнко // Інтелектуальна власність. – 2013. – № 10. – С. 17-18.

21. Семенов О.М. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2015. - 220 с.

22. Троцька В. Запобігання та виявлення плагіату у вищій освіті (за матеріалами досліджень у ЄС та Україні) / В. Троцька // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2016. – № 5. – С. 29-38

23. Чепига М. Академічна нечесність викладачів та студентів: шлях її подолання в Україні / М. Чепига // Вища школа. – 2009. – № 11. – С. 79-91.

24. Штефан О. Плагіат – невід’ємна частина творчості? / О. Штефан // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2012. – № 2. – С. 20-29.

25. Штефан, О. Плагіат: поняття, ознаки, відповідальність / О. Штефан // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2011. – № 6. – С. 17-25.

Навчальне видання

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЕТИКА НАУКОВОГО ПОШУКУ

Методичні вказівки до самостійного вивчення дисципліни

Упорядник:

НІКОЛАЄНКО Наталія Миколаївна

Формат 60x84/16.

Гарнітура Times Nes Roman

Папір для цифрового друку.

Друк ризографічний

ум. друк. арк.

Тираж .

Держаний біотехнологічний університет
61002, м. Харків, вул. Алчевських,44